

Drept civil. Obligații – BAREM – 10.09.2018

Nume, prenume _____; Grupa _____

I. Ce înțelegeți prin relativitatea efectelor contractului? (0,5 p.) Max. 5 rânduri!

Barem: Relativitatea efectelor contractului înseamnă că o convenție produce efecte doar între părți. Vz., art. 1280 C. civ.

II. Definiți stipulația pentru altul (0,5 p.) Max. 5 rânduri!

Barem: Stipulația pentru altul este un acord de voințe între promitent și stipulant, care generează efecte (i.e., drepturi) în favoarea unui terț beneficiar. Vz., art. 1284 C. civ.

III. Grile (0,4/grilă):

1. Spre deosebire de pactul de preferință, pactul de opțiune: a, c

- a) generează inalienabilitatea bunului promis pe durata termenului de opțiune;
- b) poate fi revocat oricând până la momentul ridicării opțiunii;
- c) conduce la încheierea contractului prin simpla ridicare a opțiunii din partea beneficiarului, fără a mai fi nevoie de o nouă manifestare de voință din partea promitentului;

2. Creditorul debitorului pasiv poate, pe cale oblică: b

- a) să accepte o ofertă de donație făcută de un terț în favoarea debitorului în chiar scopul stingerii datoriilor sale;
- b) să accepte o succesiune, însă numai în măsura necesară satisfacerii creanței;
- c) să solicite repararea prejudiciului nepatrimonial suferit de debitor ca urmare a unui accident de circulație;

3. Punerea în întârziere a creditorului produce următoarele efecte: c

- a) creditorul pierde dreptul la executarea în natură a obligației, iar debitorul nu poate fi ținut la restituirea fructelor;
- b) debitorul suportă riscul pieririi fortuite a bunului, în actele translativ de proprietate;
- c) creditorul suportă riscul imposibilității fortuite de executare;

4. Stipulația pentru altul: a, c

- a) permite ca beneficiarul să fie determinabil, la momentul încheierii sale, respectiv este posibil ca acel beneficiar să existe, numai în clipa în care promitentul trebuie să-și execute prestația;
- b) poate fi revocată unilateral de stipulant și poate fi revocată unilateral, pe cale oblică, de un creditor al stipulantului, însă nu poate revocată unilateral de către promitent;
- c) îi are, ca părți, pe promitent și pe stipulant, însă nu și pe beneficiar, acesta fiind un terț față de acordul de voințe dintre promitent și stipulant;

5. Remiterea de datorie: a, c

- a) atunci când vizează o sumă de bani, este un contract de donație și nu este supusă formei autentice ad validitatem;
- b) poate fi tacită, așa cum se întâmplă atunci când se renunță la o ipotecă, fiind creată prezumția că a intervenit remiterea de datorie, pe marginea creanței garantate;
- c) intervenită în privința fideiusorului nu îl liberează pe debitorul principal;

6. Arvuna: a, b

- a) confirmatorie se aseamănă cu clauza penală, în sensul că ambele presupun o neexecutare contractuală, dar se deosebește de clauza penală, în sensul că, în situația arvunei confirmatorii, creditorul poate cere repararea pagubei, conform dreptului comun, însă, în cazul clauzei penale, nu se poate apela la repararea prejudiciului, potrivit dreptului comun;
- b) penalizatoare poate fi prețul revocării unilaterale a contractului, dar nu și prețul neexecutării contractuale;
- c) confirmatorie poate consta într-o sumă de bani, dar nu și în bunuri determinate individual sau fungibile;

7. Ipoteca imobiliară: b, c

- a) poate fi constituită asupra unei universalități de imobile, dar niciodată nu poate intra în concurs cu o ipotecă mobilă, deoarece cea dintâi vizează un imobil, iar cea de-a doua grevează un mobil;
- b) se poate constitui asupra unui uzufruct imobiliar și asupra dreptului de suprafață;
- c) poate fi legală, sens în care se deosebește de cea mobilă, aceasta din urmă putând fi numai convențională;

8. Clauzele standard: c/niciun răspuns (ambele variante vor fi considerate corecte)

- a) sunt stabilite unilateral, nu sunt negociate și, atunci când se află în conflict cu clauzele negociate, prevalează asupra celor din urmă (i.e., asupra clauzelor negociate);
- b) sunt utilizare general și repetat, însă niciodată nu sunt incluse în contract, motiv pentru care se mai numesc și clauze externe;

c) nu împiedică încheierea contractului, atunci când sunt folosite de ambii parteneri și sunt contradictorii;

9. Plata: niciun răspuns

a) poate fi făcută creditorului sau reprezentantului său convențional și niciodată nu poate fi făcută, în mod valabil, unui terț;

b) este nedatorată, în măsura în care este efectuată înainte de împlinirea termenului suspensiv, precum și atunci când are loc anterior realizării unei condiții suspensive;

c) este acceptabilă, în cazul unei obligații naturale și este datorată, atunci când are loc după împlinirea unui termen de decădere;

10. Punerea în întârziere a debitorului: a

a) nu este necesară pentru obținerea de daune-moratorii, în caz de executare întârziată a unei obligații pecuniare și nici atunci când nu este executată o obligație negativă;

b) este necesară, atunci când datornicul este un profesionist și nu execută o obligație pecuniară, asumată în activitatea sa profesională;

c) este necesară, atunci când debitorul își manifestă în mod neîndoelnic față de creditor intenția de a nu-și executa obligația;

11. Acțiunea pauliană: c

a) pentru a fi admisă, presupune, obligatoriu, o creanță certă, lichidă și exigibilă, în momentul în care respectiva acțiune este promovată, nefiind cu puțință ca dreptul creditorului să fie doar existent și neajuns la scadență;

b) este supusă unui termen de decădere de 1 an, care curge din momentul în care creditorul a cunoscut sau trebuia să cunoască prejudiciul ce rezultă din actul fraudulos;

c) generează inopozabilitatea actului fraudulos, atât față de creditorul care a introdus acțiunea, cât și față de ceilalți creditori, care, putând s-o promoveze, au intervenit în cauză;

12. Fideiusiunea: a, b

a) poate garanta o obligație devenită naturală prin împlinirea prescripției extinctive și o obligație viitoare sau una condițională;

b) atunci când este solidară între cofideiutori, nu îi permite niciunui cofideiutor să invoce beneficiul de diviziune;

c) atunci când este constituită în considerarea unei funcții deținute de fideiutor, încetează în clipa în care ia sfârșit funcția fideiutorului;

13. Gestiunea de afaceri: a

a) este absentă, atunci când o persoană, fără să știe, lucrează pentru altul, într-o asemenea ipoteză putând fi observată îmbogățirea fără justă cauză;

b) îi permite gerantului să obțină restituirea tuturor cheltuielilor necesare, utile și voluptuare, dar geratul nu va plăti despăgubiri pentru pagubele suferite de gerant, din culpa celui din urmă;

c) este absentă, atunci când o persoană începe o gestiune, deși cunoaște împotrivirea titularului afacerii, așa încât cea dintâi persoană nu va obține restituirea vreunei cheltuieli;

14. Răspunderea comitentului pentru prepus: c

a) este una obiectivă, sens în care se deosebește de răspunderea delictuală pentru fapta proprie, cea din urmă fiind bazată pe o prezumție relativă de culpă;

b) este înlăturată, întotdeauna, dacă prepusul săvârșește fapta ilicită, în afara funcțiilor sau atribuțiilor sale;

c) poate fi abandonată, în favoarea răspunderii părintelui pentru fapta minorului, atunci când comitentul este, totodată, părintele unui prepus minor;

15. Promisiunea de a contracta: b

a) atunci când proiectează o donație imobiliară, permite pronunțarea unei hotărâri care să țină loc de contract de donație, în măsura în care promitentul refuză încheierea donației;

b) nu este supusă formei autentice, atunci când pregătește o vânzare imobiliară, instanța putând pronunța o hotărâre care să țină loc de vânzare;

c) nu presupune o inalienabilitate subînțeleasă, dar este posibil ca părțile să insereze o clauză expresă de inalienabilitate.

IV. Speța (2 p.):

Între A și B se încheie un contract de vânzare a unui autoturism. În contract se prevede ca mașina este în bună stare și că nu are vicii ascunse. După încheierea contractului, utilizând mașina, cumpărătorul B este implicat într-un accident auto. Expertiza efectuată ulterior atestă o defecțiune la sistemul de direcție al autoturismului condus de B datorată

implicării autoturismului într-o tamponare anterioară. Existența acestui incident nu fusese adusă la cunoștința lui B. Drept urmare, B îi cere lui A să îi restituie de trei ori prețul, invocând clauza contractuală, potrivit căreia în cazul rezoluțiunii contractului din culpa lui A, acesta se obligă să-i restituie întreit prețul contractual. A, iritat, îi explică lui B că nici el nu a avut cunoștință de defect întrucât cumpărase mașina cu doar două săptămâni înainte de revânzarea sa către B. Discuția între părți se transformă în ceartă și, în cele din urmă, A îl lovește pe B cauzându-i acestuia câteva leziuni pentru care este necesară spitalizarea sa. Ulterior, B solicită în instanță despăgubiri pe temei contractual și delictual pentru vătămarea sa corporală în accidentul auto, pentru viciile ascunse și pentru vătămarea corporală prin loviturile primite de la A. A se apără, arătând că temeiul pe care B îl poate invoca este doar cel al răspunderii contractuale și că despăgubirile trebuie limitate la plata prețului deoarece el este limita prejudiciului previzibil la data vânzării.

Argumentat, analizați următoarele probleme: a) în ce condiții poate funcționa clauza din contract și ce natură are această clauză ? b) care sunt temeiurile răspunderii din speță pentru vătămarea în accident, pentru vătămarea ca urmare a loviturilor și pentru defectele ascunse ale autoturismului ? c) există un drept de opțiune între răspunderi?

Barem: a) **Clauza contractuală este una penală. Problema este dacă nu cumva clauza penală este una vădit excesivă, astfel încât să poată fi redusă judiciar. Vz., art. 1541 alin. (1) lit. b).**

b) Vătămarea cauzată prin lovituri duce la despăgubiri, în temeiul răspunderii delictuale. Acel prejudiciu este generat de nesocotirea obligației generale de a nu leza pe nimeni (i.e., neminem laedere); paguba nu are vreo legătură cu contractul de vânzare. Vătămarea în accident ar putea fi o consecință a neexecutării contractuale, așa încât răspunderea să fie contractuală. În absența neexecutării contractuale (i.e., dacă nu ar fi fost predat un bun în stare proastă de funcționare), accidentul și paguba nu s-ar fi manifestat. Defectele autoturismului, din nou, reprezintă o ipoteză de neexecutare contractuală, i.e., vânzătorul nu și-a executat obligația de a preda un bun în bună stare de funcționare. Facultativ, ar putea fi purtată discuția indicată de art. 1712 C. civ. (i.e., situația vânzătorului care cunoaște și a celui care nu cunoaște viciile ascunse). În orice caz, viciile ascunse sunt o problemă de neexecutare contractuală.

c) Opțiunea între răspunderea delictuală și cea contractuală, principal, este exclusă. Vz., art. 1350 alin. (3) C. civ.